

רחוק מאוד — הליכה ארוכה, בשעת לילה מאוחרת, דרך מי יודע היכן. ולא הניחו הרב ללכת. תישן כאן, אמר לו.

אלא שהדירה קטנה היתה. ושאל בנו של הרב, חיים: והיכן בדיוק יישן? על מיטתך, אמר לו אביו. לך והצע לו אותה.

הציע הבן את המיטה, וחזר. ואני היכן אישן? על הרצפה, אמר לו אביו. לא היתה לו ברירה, ושכב על הרצפה. יצאה אמו ואמרה: בוא, קח את מיטתי, אני אישן על הרצפה — ומן החדר קרא אביו: לא. הוא ישן על הרצפה.

שנים אחר כך שכב האב על ערש דוי, וקרא לבנו ואמר לו: כל מה שעשיתי לך, כל מה שלימדתיך — מתוך אהבה עשיתי. זכור זאת.

לא הבין הבן מה כוונתו, ושאל. והוסבר לו: זוכר אתה את הלילה שישן אריק אצלנו, ואתה ישנת על

הרצפה? היודע אתה היכן ישן אביך באותו לילה? על הרצפה. אילו ישנת על המיטה — היה הוא ישן על המיטה. ולפי שישנת על הרצפה, ישן אף הוא על הרצפה.

חסד לימד את בנו — שנותנים את המיטה לאורח. אבל לא הניח שבנו ישכב על הרצפה לבדו והוא ישכב במנוחה. ירד אף הוא אל הרצפה עמו, בחדר הסמוך.

זו היא השכינה. כל מה שעובר עלינו — עובר על השכינה עמנו.

ואם כן חשוב מה קורה כשאנו מניחים למדותינו להשתולל — הכעס המתפרץ על בני אדם, הקנאה האוכלת אותנו משום שלו יש ולי אין. הרוצים אנו שתחוש השכינה את הצער הזה עמנו?

לכן מתחילים אנו מבראשית, מן המדות. לפי שאכפת לנו — ובלא שיהא אכפת לנו, לא נתקרב אל השכינה כלל.

קונטרס

נתיבות לבי

The Ways of My Heart

מיוסד על שיעוריו של

ר' דוד שטיימאן שליט"א

מדוע מתחילים מבראשית

פרשת בראשית · שבת מברכים חשון

נתיבות לבי

נתיבות לבי · סדרה שבועית

נתיבות לבי — The Ways of My Heart

מאמר שבועי · מיוסד על שיעוריו של ר' דוד שטיימאן שליט"א

אודות הגליון

נתיבות לבי — מאמר שבועי באמונה, בבטחון ובעבודת ה', מיוסד על שיעוריו של ר' דוד שטיימאן שליט"א בדרכו של הנתיבות שלום.

אודות המחבר

ר' דוד שטיימאן שליט"א מוסר שיעורים באמונה, בבטחון ובעבודת ה' בדרכו של הנתיבות שלום, וקרב לשני עשורים משמיע את תורתו — באנגלית וברוסית — לתלמידים ולקוראים בכל העולם. לימד בישיבת אור שמח, וכיום מלמד בישיבת תורת דוד, שתיהן במונסי אשר בניו יורק. מחבר הספר נתיבות לבי.

נתנדב השבוע להצלחה בפרנסה

**אהרן יהודה לייב בן מרים בידא
אהרן בן ציפורל**

לרפואה שלמה

**פייגא בת ויטא
אמונה לאה בת חנה**

להקדשת גליון — לעילוי נשמת, לרפואה שלימה, להצלחה, או לכבוד שמחה — או לקבלת המאמר מדי שבוע, נא ליצור קשר:

(845) 459-5856 · thewaysofmyheartarticle@gmail.com

© 2026 · ר' דוד שטיימאן · כל הזכויות שמורות.

אמר: לא תהיה שם מחיצה. אבל אין לי בעיה בכך, אמר. אני יכול לעמוד בזה.

הסתובב רבי אליהו דסלר, נטל ספר תהלים מן המדף, ישב והתחיל לומר תהלים.

מה אמרתי שלא כראוי? שאל התלמיד.

אינך מבין, אמר לו רבי אליהו דסלר. אם אין לך בעיה בכך — אם אין זה מטריד אותך כלל — הרי שמשוהו אינו כשורה, וצריך אתה עזרה. ולכן אני אומר עליך תהלים.

..... "כך אני"

ולמה המדות חשובות כל כך? אומר אדם: כך אני, כך נולדתי — ואם אינך רוצה בכך, לך למקום אחר.

אבל אין המדות רק ענין של מי שאנו. הן המקשרות אותנו אל הקב"ה, ולשם כך אנו כאן. אדם

שאינו עובד על עצמו — אינו מתקרב אל ה'. יכול הוא לחיות תשעים, מאה, מאה ועשרים שנה, ולבוא לשמים ולשמוע: נתתי לך את כל הזמן הזה להתקרב אלי, ואתה בזבזת אותו. ולשם כך יושבים אנו בעולם הזה, בגלות הזו — כדי לעבוד על עצמנו.

..... היכן ישן האב

את הקב"ה קורין אנו **אבינו**. והשכינה נקראת בספרים כאם — ואם יהודיה חשה בצערו של כל ילד וילד. כשהוא בוכה, היא בוכה. נותנת היא את עצמה בעבור אותו ילד.

רב אחד היה, שעסק הרבה בקירוב רחוקים, ושבת אחת היה ביתו מלא אורחים. ואחד מהם היה בחור רוסי צעיר בשם אריק. כולם שמחו ונהנו, ואיש לא שם לב עד כמה נעשתה השעה מאוחרת. ואריק דר

מדוע מתחילים מבראשית

עוד קודם שנותנת לנו התורה מצוה אחת, מלמדת היא אותנו מדות — ומפני מה אין יהודי יכול לומר "כך אני"

היה לביישו. מפיבשת היה שמו, ודרשו חז"ל את שמו: שהיה מבייש פני דוד בהלכה. ודוד היה בא אליו בכל דין שדן — יפה דנתי? יפה חייבתי? — ולא בוש לשאול.

דוד המלך. מלכם של ישראל, צדיק. ולמה הוצרך למי שיביישהו?

אין אדם חפץ לשמוע מוסר ולהתבייש. לא בשעה מאוחרת בלילה, לא אחר יום ארוך, ולמעשה — לא לעולם.

ואף על פי כן החזיק דוד המלך לצדו אדם שתפקידו, פעמים רבות,

..... הצער שנתן בתהלים

וכיצד זכה דוד למלכות? נעשה מלך לפי שהבין את צערו של כל יהודי, והיה בכחו ליטול את צערם של ישראל ולתתו בתהלים. התבונן כמה צריך אדם להבין את חבריו כדי לעשות כן. ועדיין הוא שם: עד היום אומרים אנו תהלים, ועדיין הם מועילים, ועדיין הם הדרך שבה אנו יוצאים מצרותינו.

זה עתה יצאנו מחג הסוכות, ומענייני הסוכות הם האושפזין. כל אורח הנכנס לסוכה מביא עמו מדה: אברהם אבינו מביא חסד, יצחק מביא גבורה — שיכבוש אדם את עצמו ממה שהוא חפץ בו — וכן הלאה עד אחרון שבהם. ודוד המלך מביא מלכות.

אין אתה יודע אם יועילו דבריך. אמור מלה טובה בכל זאת. הרם אותו. אמור לו שעוד יגיע — ואם יאמין בעצמו ויעבוד על עצמו, יגיע. היום הכל מדברים על הטיסה מדובאי לארץ ישראל. נס שאין לשער הוא. התבונן בכל ההשגחה הפרטית שהיתה באותה טיסה. כל אחד הוצרך לקבל כל החלטה בתוך רגע. לא נטילת אחריות בלבד היתה כאן — אלא שהיה אכפת להם, מעצמם ומכל אחד. הניחו את פחדיהם בצד, ודאגו! אין זה דבר רגיל. הקב"ה מראה לנו מה יכולה לעשות דאגה אמיתית לזולת.

..... "אני יכול לעמוד בזה"

הכל דבר רגיל, וכך הוא העולם שאנו חיים בו. תלמיד אחד בא אל רבי אליהו דסלר וביקש רשות לנסוע לחתונת קרוביו, שאינם מדקדקים כל כך במצוות. חתונה מודרנית יותר,

מלך אמיתי אינו מה שהוא לובש. מלך אמיתי הוא כמה אכפת לו. עלינו להתחבר אל התהלים — אל דוד המלך — כפי שאמרם הוא בעצמו. וכיצד אפשר? כשמעמיקים במחשבה עד כמה היה אכפת לו מכל אחד, וכך צריך גם אני. עובר עלי זמן קשה לפי שעלי להיות רחום על אחרים — מה הוא רחום, אף אתה רחום. ואם יש בי רחמנות על אחרים, יעורר הדבר רחמים עלי. כשאכפת לי, נעשה אני כדוד המלך — מלכות — ואז התהלים שאנו אומרים יהיו כאילו אמרם דוד המלך בעצמו.

אחר כך בא נח, ובא המבול — ומחמת התאוות בא, מחמת ההסתכלות במקום שאין לאדם להסתכל. ובזמננו סבורים אנו שחסינים אנו מכל זה, כאילו נעשה

שאל הרבי מקלויזנבורג על ההושענות: מארבעת המינים, האתרוג הוא הלב, הלולב הוא הגוף, וההדסים הם העינים. ואחר הושענא רבה, איזה מהם משליכים אנו על ארון הקודש? ולמה אצל ארון הקודש כלל — הרי לא נכתב בשום מקום להניח שם דבר. את הערבות — את ההושענות שזה עתה חבטנו בקרקע. לפי שמי שהוכה, אמר הרבי, מקומו אצל

ארון הקודש. ואמר זאת כמי שעבר בעצמו את המלחמה. דוד הוכה פעמים רבות, בדרכים רבות. עבר את כל אלה, ולא פסק מלהאמין בה', ונתן את צערם של ישראל בתהלים. וכך זכה למלכות. ואף כלל ישראל הוכו, ועדיין הם בגלות, ומשתדלים לשמור על אמונתם ובטחונם בה' — **ואתם ... ממלכת כהנים.**

..... אין חידושים במוסר

אין במוסר חידושים. הכל ענין של מדות, כפי שהיה מעולם. אלא שאי אפשר להתעלם מהן. והצרה היא שבזמננו מעדיפים בני אדם שלא לדבר על מדות. על כל

דבר אחר מדברים — על משחקים, על מאכל חדש, על מכשיר חדש, על תוכנה חדשה. מדות? זה דבר קשה. והנה אנו מתחילים בראשית.

..... מפני מה פותחת התורה בבראשית

סיימנו את התורה, וחזרנו להתחיל הכל מראשיתו. מפני מה פותחת התורה כאן?

מלמד רבינו חיים ויטאל, שאין אדם יכול לקבל בתוכו את התורה אלא אם כן עובד הוא על מדותיו. אין דרך אחרת. ולכן, קודם שנותנת לנו

התורה מצוה אחת, מלמדת היא אותנו מדות.

ראה בפרשת בראשית. נברא העולם, ובא הנחש — ומתחיל הכל בראיה: ראי את הפרי הזה. ומשהיא מסתכלת, ואחריה הוא מסתכל — נגמר הדבר. תאווה...

ובאים הקרבנות של קין והבל. קין החליט שהטוב שבמה שיביא לה' הוא הגרוע שבפירותיו. הבל הביא

..... מה היה על הבל לעשות

הבל ידע מה להביא לה' — את המובחר שבמובחר. אבל לבסוף נהרג הבל, ואף זה מאת ה' היה. בחירה היתה ביד קין אם להרוג אם לאו, ועם כל זה השגחה פרטית היא שהבל מת. ידיד קרוב שלי שאל — והשיב — את השאלה הזו: ומה חטא הבל?

כשבא אליו אחיו ואמר לו: מנחתי לא נתקבלה — מה היה על הבל לעשות?

את המובחר שבצאנו. את מנחת הבל קיבל הקב"ה, ואת מנחת קין לא קיבל. וקין — שהיה קרוב עד כדי שהקב"ה דיבר עמו פנים אל פנים — לא יכול היה לשאת זאת. הקנאה שקנא באחיו נעשתה שנאה, והשנאה נעשתה רציחה.

ועדיין לא הגענו לתורה. עדיין עומדים אנו במדות. זהו קול הקורא: ראה להיכן מדות רעות יכולות להביא את האדם.

לחזק אותו. אל תדאג, אחי. אל תתייאש. נסה כך. עוד תגיע.

אף זו מדה היא, והתורה מלמדת אותה אותנו. אין אנו אמורים לחיות כל אחד בתוך תיבתו — הוא בשלו, ואנו בשלנו, ואם הוא מצטער, מה בידנו לעשות? לא כך אנו אמורים לחיות. כשרואה אתה אדם בצער, חובתך היא לעזור לו. לא ארגון יספק את צרכיו, ולא המערכת תושיע אותו.